Anul IV. Nr. 39. Cluj, Luni 18 Noemvrie 1929 30 Lei exemplarul.

Taxa poștală plătită în numerar No. 121262/929

Chemarea Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180·—
Pe un jumătate an.....Lei 100·—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500·—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA: Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA: Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Dovada din 10 Noemvrie.

Aniversarea zilei de 10 Noemvrie a însemnat pe lângă răscolirea unor amintiri de sbuciumată querilă politică aureolată prin prăbușirea regimului brătienist și un prilej de verificare a balanței popularității guvernului Maniu.

Gurile răutăcioase și agenții electorali ai oligarhiei rămase fără ghiare, proroclau în lung și 'n lat o scădere radicală a solidarității masselor cu actualii guvernanți. Prin cea mai periculoasă demagogie liberalii și averescanii au încercat să convertiască pe oricine le-a eșit în cale, intelectual sau țăran, dela crezul național-țărănist la vechea religie anatemizată a dlui Vintilă Brătianu. N'au cruțat în acest sens, nici o minciună și nici o armă fie ea cât de condamnabilă.

Au plătit cu bani grei pe cele mai abjecte lăpădături ale satelor, le-au pus la cale mijloace de transport și i-au pus pe drumuri pe la diversele congrese liberale și averescane, de „luminare" a masselor.

Dar orice om cu scaun la cap a fost îndrituit să se întrebe „Luminarea masselor se face oare cu rachiu și vorbe ațâțătoare cari duc la asasinate, ca cel dela Vultureni"?!

Propriu zis însă, nu despre asta e vorba. Ci despre prăbușirea într'un sinistru ridicol a tuturor profețiilor liberalo-averescane asupra lui 10 Noemvrie.

Căci această zi — n'a fost sorocul descreșterii popularității naț.-țărăniste și desolidarizarea masselor de actualul guvern — ci tocmai prilejul de verificare a încrederii populare în guvernul Maniu.

Animatele adunări din toate centrele țării, moțiunile expediate guvernului, sfințirile a numeroase steaguri de voinici, atmosfera de rară sărbătoare care a exalat în toată acea zi de 10 Noemvrie, dovedește până la evidență că țara în plinătatea ei, în tot ce are mai bun și mai românesc a rămas credincioasă oamenilor noui ai regimului nou, înscăunat acum e anul.

Nu este acesta un lucru peste care s'ar putea trece ușor. Pentrucă el înseamnă că națiunea se solidarizează întru toate cu activitatea guvernului de până azi. Și implicit că îi dă depline puteri de a-și continua opera de salvgardare a intereselor țării din părăgina în care au fost aruncate până azi.

Opoziția liberalo-averescană se agită așa dar, în van. Armele cu care luptă le cunoaște prea bine țara aceasta, ca să mai poată zăpăci pe cineva. Partidul liberal e sortit tocmai pentru acest lucru care trădează anacronismul și lipsa unei justificări a existenței sale, desagregării definitive. Singura salvare ar putea-o găsi într'o schimbare de doctrină și mijloace. O operație cezariană prin care să se adap teze vremii de azi.

România-Mare e țară nouă. Ea cere oameni noui care să-i înțeleagă durerile.

Oamenii pe cari îi are actualmente la cârmă. Pe cari și i-a ales singură și cărora le-a dat depline plenipotențe de a lucra mai departe în numele și pentru binele ei.

Zece Noemvrie a făcut strălucit dovada.

BAZIL GRUIA.

Dinasticismul nostru.

(at) Simțul dinastic al românului, altoit adânc în vinele lui a fost și est una din tre cele mai prețioase comori ale neamului Dinasticismul nostru clădit nu din misticismul purpurei regale, ci din aprecierea sinceră a marilor acte naționale ale Dinastiei noastre este garanția sigură a Statului român, este chezășia supremă a propășirei noastre și asigurarea consolidărei noastre în. pași normali.

Imensa jertfă adusă de Dinastia noastră pe altarul neamului nostru, atingând ele culmi necunoscute în alte împărății, au fost apreciate de poporul românesc totdeauna și între toate imprejurările, după toată vrednicia lor.

Măreția actelor patriotice ale Dinastiei noastre, culminând în realizarea impresionant de uriașă a visurilor noastre milenare, în înfăptuirea României tuturor românilor, au creiat în sufletele noastre acea alipire sinceră la Dinastia noastră, pe care cei doi factori constituționali ai țării — Rege și Popor — pot zidi cele mai solide planuri pentru ducerea la bun sfârșit și izbândă sigură a greutăților de totală consolidare a țării.

Furișați printre culisele vieții noastre de stat, își târăsc luturile viețuitoare câțiva indivizi, cari conduși de planuri diabolice sunt jeloși de aceasta totală înțelegere dintre Dinastie și popor, și orbiți de patimă, de sectarism politic vreau să târască cu orice preț problema dinastică în vâltoarea luptelor de partid.

Partidul liberal cu dinasticismul lui ieftin pare a fi promotorul acestei prea curajoase încercări. Câteva cazuri din tre cutul apropiat susțin aceasta constatare a noastră și dovezile, ce ne stau la dispoziție sunt cele mai zdrobitoare. Cât că ei se înșală amarnic dacă se alintă în iluzia goală a unei reușite pe acest tărâm, căci dacă marea massă a neamului nostru a fost în stare să aducă pentru probleme de ordin pur practic cele mai inestimabile jertfe, pentru Dinastia noastră aducem ORICE JERTFĂ! — fără cea mai mică șovăire. Se înșală amarnic căci dacă pentru afirmarea principiilor noastre politice am știut să facem zid puternic în jurul acelora cari o reprezentau în prima linie a focului, pentru păstrarea neștirbită a gloriei Dinastiei noastre vom ști să ridicăm în jurul ei stânca puternică a totalității conștiinței românești.

Tineretul național-țărănesc organizat în „Chemarea" și în mândrele legiuni ale „voinicilor" se ridică contra mercenarilor convingerilor, contra acelor meschini traficanți ai problemelor naționale, cari lipsiți de cel mai mic simț patriotic își îndreaptă atacurile lor până la treptele tronului.

Răsfirați pe cuprinsul întreg al Țării, cu ocazia jubileului de un an al guvernărei național-țărăniste, am subliniat cu toții și am înfierat pornirea criminală a liberalilor; am protestat contra acțiunei lor antipatriotice, am cerut sancțiuni nemiloase, și acum reînoim spusele noastre cu acel adaos că întrucât legile în vigoare nu ar fi suficiente pentru a-i opri în drumul lor nefast; ne angajăm a ne transforma în corectiv rapid și convingător ai unor legi insuficiente.

Dar dacă ajung legile atunci să se dea viață paragrafelor — fără întârziere.

Sub era nouilor relațiuni internaționale.

Dl ministru V. Madgearu, reîntors nu de mult din voiajul triumfal din metropolele Europei, a și început aprofundarea relațiunilor noastre comerciale cu Londra, Paris, Berlin, Roma și altele.

In vederea unei lucrări cât de temeinice fostul ministru de Industrie și Comerț — azi ministru al finanțelor — a compus diverse comisiuni, care să strângă materialul necesar.

Comisia menită a aduna datele necesare din Anglia este prezidată de fruntașul chemărist V. V. TILEA, deputat și fost secretar de Legație la Londra.

Felicitând pe iubitul nostru prieten pentru noua misiune importantă ce i-s'a încredințat, felicităm și pe aceia, cari au știut să găsească omul cel mai potrivit — și binecunoscător ale situațiilor britanice, și care este respectat atât de mult și în capitala Marelui Imperiu Britanic.

Armata română

de: Aurel Păcurariu.

Discursul dlui Prim-ministru ținut cu ocazia marilor manevre din anul acesta, a fost o judicioasă sinteză a doctrinei noastre militare. Reprodus în presa streină, el reprezintă mai mult decât o declarație politică, reprezintă afirmarea energică a dorinții de pace a unui popor ce stă cu arma la picior.

Unora li-s'ar părea anacronic ca în epoca conferințelor de dezarmare noi să organizăm manevre și să ne revizui forțele. Imi permit să le atrag atenția asupra recentei declarații a lui Mussolini, care spune, că „nimeni nu se gândește serios să desarmeze". El face dimpotrivă apologia forței. Deputatul italian Delcroix, orb din timpul războiului spune deasemenea într'un discurs: „Sperăm, că vom trăi atâta încât să mai fim odată puși în marș". Aceasta este atmosfera, care, din păcate, există în multe țări. Și să nu se uite, că Italia nu este însuflețită de vre-o ideie de revanșă, ca Ungaria bunăoară. Cu cât mai mare trebue să fie deci precauțiunea noastră, care suntem înconjurați de vecini inamici. Se va spune poate, că Ungaria a fost forțată să desarmeze. Naivii s'o creadă. Ziarul ‚Vorwaertz' este informat, că organizațiile Heimwehr din Austria sunt înarmate de către trupele maghiare. Vameșii austriaci ar fi chiar descoperit un transport clandestin de mitraliere, etc.

Pacea este în Europa încă foarte fragilă. „Vossische Zeitung" din 5 Noemvrie 1929 aduce pe pagina primă un articol, în care analizează conflictul italo-sârb și comentează cele două aspecte actuale ale tensiunii: indignarea sârbilor contra împușcării croatului Gortan și discursul incendiar al lui Mussolini. Fascismul, spune ziarul, are nevoe absolută de succese externe. Situația geografică a Italiei, îi indică fatalmente calea spre heghemonia în Balcani. Suprimarea statului jugoslav e ținta Italiei. In acest scop ar exista convenții ofensive între ea, Albania și Ungaria. Concluzia ziarului berlinez este următoarea: „Că în sudul Europei amenință pericolul de războiu, simte oricine care cunoaște această parte a lumii".

România n'are aspirații de heghemonie, nici de cuceriri. Idealul național odată realizat, poate stăruințele poporului nostru se comentează asupra organizării statului sub raport politic, social, economic, etc. Suntem o națiune sănătoasă, neepuizată, ce în patru ani sporește cu un milion de suflete. Nu dorim decât pacea pentru a ne desvolta în liniște. Cea care ne garantează aceasta este oștirea, care astfel se erijează într'un simbol al neamului. Acesta este sensul cuvintelor dlui Prim-ministru când in-

(Continuare pe pag. II.)

Armata română.

(Continuare de pe pag. 1.)

sistă asupra caracterului defensiv al armatei române.

La noi oștirea nu este, ca aiurea, o castă aparte, care să fie lipsită de o legătură organică cu poporul. Iată de ce dl Maniu spune: „Națiunea română este una cu armata ei, nu de dragul unui militarism anacronic, nici de dorul de cuceriri, ci pentru a fi și mai departe ocrotitoarea păcii în aceste părți ale lumii și păzitoarea hotarelor sale și a muncii productive".

Unsprezece ani ne despart de armistițiu și cu toate acestea cerul politic este încă înourat. România tot urmându-și calea spre consolidarea pașnică, are datoria să păstreze însă cu orice preț patrimoniul ce cu suflu de moarte i-au lăsat opt sute de mii de morți.

Paris, Noemvrie.

AUREL PĂCURARIU.

PARLAMENTUL

Vineri, 15 l. c. s'a deschis cu fastul obișnuit, sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare. E grea și anevoioasă munca ce îi așteaptă și pe care vor trebui să o depună adevărații reprezentanți ai țării.

Rezultat, al voinței libere, exprimată în 12 Decemvrie 1928 — actualul Parlament va trebui și de aici înainte să dea dovadă de aceiași mun că desinteresată pentru țară și mai ales pentru popor.

Am ținut să accentuez acest lucru deoarece, parlamentele de până în 12 Dec. 1928 — eșite din voința jandarmului și siluirea urnelor, au înțeles în majoritatea cazurilor să lucreze, nu conform intereselor masselor de țărani — ci pentru aceia care doar profitau în urma exploatărilor acordate lor de legi și regulamente.

Până când lucrările corpurilor legiuitoare de sub președinția lui Ferekide. Coandă. Prie etc., înțelegeau să sprijinească interesele de clică ale celor puțini dar interesați, actualul Parlament, va trebui și pe mai departe să **cureță, chiar dacă va trebui** să ardă cu fierul roșu, toate ranele de cari suferă țărănimea.

Cunoaștem opera de refacere economică și de adevărată renaștere națională, a actualului guvern, noi, nu cerem reprezentanților noștri și ai părinților noștri, altceva, decât să continue cu aceiași asiduitate munca, îndeplinindu-și astfel datoria și obligațiunea ce și-au luat-o.

Prin legiferarea care se va face în actuala sesiune va trebui să se facă un pas apreciabil, spre ridicarea țării din greaua stare în care se găsește azi.

Prezentă sau absentă dela desbateri, opoziția actuală, fiindcă înțelege altfel menirea ei de a lua parte activă, corectând acolo unde guvernul ar greși reaua credință și ura pe care și-o manifestă fățiș opoziția zilnic, arată încă odată desinteresul pe care înțelege să-l arate țării.

Foștii aleși ai poporului, cu furtul urnelor și siluirea alegătorilor au înțeles să-și bată joc de țară timp de zece ani, au jefuit prin legile care le-au adus toată vlaga acestei țări, nu pot avea dreptul de critică.

Fuga lor din Parlament, pentru a nu răspunde la acuzele întemeiate ale actualilor guvernanți, rușinoasa lor retragere a însemnat încă odată vinovăția lor.

Ținând seamă de lipsurile și necazurile țării — actualul Parlament va trebui să aducă aportul său însemnat de legi și măsuri cari să asigure propășirea și refacerea țării.

Chemând la răspundere pe vinovații cari au înțeles să-și bată joc de țară, aducând legea mult dorită a revizuirii averilor alături de altele de o imperioasă necesitate, Corpurile Legiuitoare cari s'au deschis Vineri își vor face în felul acesta pe deplin datoria și-și vor îndeplini obligația ce și-au luat-o față de alegători și țară!

IONEL MĂRGĂIANU.

Viața clujană

Autobusele.

Capriciul și nesațiul proprietarilor de autobuse din Cluj, precum am accentuat aceasta și într'un număr trecut al ziarului nostru — au creiat o adevărată debandadă în circulația din capitala Ardealului.

Felul cum acești proprietari își interpretează exploatarea liniilor de autobuse pe lângă a fi absurd este și unic.

De altfel divergențele de păreri dintre public și personalul autobusului exprimate nu odată în public în formă energică, repetându-se ceas de ceas și zi de zi, sunt cele mai bune dovezi că încăpățînarea proprietarilor și puțin respectuoasa atitudine a personalului față de publicul Clujan indispune și enervează chiar și pe cel mai pașnic cetățean al acestei urbe.

In numele colectivității și în numele numărului mare de persoane lezate în interesele lor cotidiane cerem intervenția celor în drept pentru a aplana multiplele inconveniente în mod radical.

Iar pentru a da celor în drept dovezi palpabile, am adunat timp de mai multe săptămâni, fapte concrete din rândurile publicului, și le redăm pentru a se modifica ceeace este necesar.

*

Societatea proprietarilor de autobuse din Cluj se abate în mod permanent dela normele generale ale transportului de persoane, în orașe prin următoarele:

1. — Pune în circulație niște vehicule, ale căror exterior ofensează de-adreptul demnitatea orașului nostru, capitală a Ardealului. Dacă e drept că, atât timp cât vehicolul stă în garaj formează proprietatea cutăruia, numai puțin e adevărat însă și aceia că, imediat ce mașina face serviciul public pe linie, aparține comunității; se impune deci toată considerația față de aceia în serviciul cărora stă vehicolul.

2. — Păreri unanime constată că, personalul de serviciu se poartă față de pasageri în mod ireverențios, ba provocător, găsind o deosebită plăcere în bruscarea publicului și dezorientat asupra menirei sale, este vecinic pornit pe certuri și este promotorul tuturor înscenărilor țigănești, ce se repetă zilnic în autobuse. Erijându-se drept tutori asupra pasagerilor, te fac să înțelegi că ești un tolerat al lor și câtuși de puțin nu un client al afacerilor lor bănești.

Nici exterierul personalului nu poate trece neremarcat, căci câtă vreme stând ei la domiciliile lor, îmbrăcămintea de care se servesc, îi privește exclusiv pe ei, bunăcuviința, civilizația și bunul simț impune însă o înfățișare mai agreabilă atunci, când sunt în serviciu și când toată ziua în contact cu marele public, sunt târâți de autobuse prin cele mai frecventate străzi și centre ale orașului.

3. — Nimeni nu are voie să înmeze în autobuze, foarte corect, am constatat în schimb că personalul autobuselor se ridică peste lege și se crede privilegiat în această privință, căci șoferii și taxatorii bărbați nu se sinchisesc câtuși de puțin de această dispoziție.

4. — E o uzanță generală ca numerii de identitate ai mașinei să fie fixați în mod și loc vizibil în interiorul vehicolului, aceasta evident, cu scopul ca publicul să poată găsi ușor identitatea mașinei și a personalului, pe care ar dori să-i reclame instanțelor în cazul când ei se abat dela îndatoririle lor. la Cluj așa ceva nu există.

5. — Intreaga construcție internă a caroseriei este așa de primitivă, încât nu-ți garantează nici integritatea corporală nici cea a îmbrăcămintelor, de comoditate să nici nu mai vorbim. Vecinic dai de autobuze cu scări rupte, fără o proptă oarecare pentru a-ți facilita urcarea și în deosebi coborârea din mașină, dai de mașini ale căror frâne sunt în mod evident foarte slabe, și care totuși fug cu o viteză exagerată în plin centru, pentru simplul capriciu de a recompensa opririle abuzive, lungi de pe linii, ori pentru gustul și capriciul unui șofer care din vanitate stupidă vrea să treacă cu orice preț înaintea unui alt autobuz.

6. — Se uzează în toate orașele ca fiecare linie de comunicație internă, să poarte un distinctiv comun tuturor vehicolelor, ce formează linia, fie o literă în fruntea mașinei, fie un număr ce indică numărul liniei. Această uzanță facilitează foarte mult orientarea publicului, și în deosebi a provincialilor. Facilitează mult și munca agenților de circulație, cari văd direcția mașinei dela distanță, nu ca și acum când trebue să privească jur împrejur pentru a o identifica.

7. — Liniile noastre din Cluj sunt compractic și necorespunzător intereselor populației. Este o mare greșeală ca de exemplu: dela Pata, Mănăștur și Cal. Dorobanților să nu poți merge pe același autobuz numai la gară, ori de pe calea Victoriei numai la Fabrica Renner (distanță aeriană bagatelă). Un asemenea itinerar în cazul cel mai bun poate servi intereselor bănești ale proprietarilor de autobuze, câtuși de puțin însă nu și intereselor obștei. Circulația se face numai în părțile centrale ale orașului lăsând părțile mărginașe. Ex. Pe Calea Dorobanților abia câțiva metri e circulată de autobuze, restul străzii nu le mai convine.

Despre absurditatea tarifului de transport pe aceste linii iraționale, la alt capitol, aici vom observa numai atât că, în același timp când avem linii ale căror punct final nu reprezintă nici un interes de trafic (ce interes are cetățeanul dela Biserica „Sf. Petru" — sfârșitul Cal. Victoriei — să meargă la fabrica Renner, când mergând pe jos face mai repede această distanță ca în autobuz, fără a ocoli orașul întreg și fără a plăti și cei 12 lei), în acelaș timp nu avem curse directe ocazionale ca de ex. pentru baia de vară a orașului unde în timpul sezonului se perindează zi de zi mii de oameni, venind din toate cartierele orașului și când n'avem transporturi ocazionale ca de exemplu în Duminici și sărbători la Arena Sportivă, deși, se știe, că o garnitură de autobuze stă la garaj.

Scurta vedere și spiritul îngust, lipsa unui spirit de înțelegere a proprietarilor de autobuze, călcând în picioare interesele primordiale ale populației, preconizează exclusiv interesele lor și trec nepăsători ba poate răutăcioși pe lângă orice interes de ordin general social, economic, educativ, etc. etc., dacă pentru ei nu reprezintă un câștig material. Unde-i scris că populația Clujului e obligată a răbda aceasta jenantă situație?!

8. — Față de acest bilanț cu mari pasive la capitolul intereselor cetățenești, să vedem activul bănesc, să vedem prețurile ce sunt stabilite drept contra valoare transportului persoanelor pe aceste linii și în condițiile mizere mai sus expuse. Tariful Clujan este cel mai exagerat dintre toate tarifele, ce cunoaștem, chiar și în confruntare cu capitalele mondiale. Voi cita câte un exemplu, ca pe urmă din comparațiile de aici să se vadă ABSURDITATEA tarifului Clujului.

IN STRĂINĂTATE:

a) Viena cel mai scump bilet de autobus costă 24 groschen, cam șease lei.

b) Praga, biletul cel mai scump costă 1.20 coroane, tot cam 6 lei.

c) Londra. In această capitală întinsă pe zeci de kilometri, cu un bilet de 1—2 d. (circa 4—8 Lei) poți face 10—15 kilometri.

d) Roma, tot cam 4—6 Lei.

e) New-York, pentru 5 centime, ceeace face 8 Lei te poți deplasa și 30 klm. distanță.

LA NOI IN CLUJ:

Din Piața Unirii de exemplu și până la Teatrul Maghiar, plătești 5 Lei; — dar cine face această bagatelă distanță cu autobuzul? Iar cine vrea să meargă cu o haltă mai departe, adeca în Parc, acela plătește o taxă în plus, provenită din zona ruptă la Teatrul Maghiar, drept ca un simplu pretext pentru a stoarce o taxă urcată dela pasagerii ce se duc mai depărtișor ca Teatrul Maghiar. Aceeaș absurditate o găsești și când faci linia în direcție inversă, venind din spre Str. Grigorescu spre oraș, cu scopul evident pentruca să vii până în Piața Unirii, ori pentru a schimba autobuzul aici spre deplasare în altă parte a orașului; la plată însă intervine iarăși zona fictivă și fără nici un rost dela Teatrul Maghiar, scumpind și de data aceasta biletul.

Deplasarea unui cetățean dela Prefectura Poliției până la Prefectura Județului costă zece (10) Lei, plus timpul pierdut cu schimbarea și așteptarea vehiculului în plin centru, unde ar trebui să pulseze mai vioiu ritmul circulației. Dela Oficiul Postal și până la Primărie același caz și tot zece Lei. Evident că la mijloc este un abuz, îngreunând și scumpind circulația chiar în centrul orașului, izolând punctele importante în timp și cheltuieli și introducând în Cluj un sistem de plată absurd, căci în toată lumea distanțele se plătesc în proporție metrică și nu după tarife absurde, ghicite de nesațiul material al proprietarilor.

9. — CULMEA PROVOCĂRII PROPRIETARILOR DE AUTOBUSE E ACEEA MULT RECLAMATĂ ATITUDINE A LOR FAȚĂ DE PUBLIC, CARE PE SCURT S'AR PUTEA NUMI CONFISCAREA PASAGERILOR IN AUTOBUS PE TIMP NEPRECIZAT.

Ceeace în linii mari ar consta în următoarele:

Mașinele plecând dela capătul liniilor imediat la primele 3—4 opriri poposesc fără nici un alt rost justificat decât motivul fictiv, că așteaptă sosirea unei mașini din față pentru a reglementa astfel distanțele.... Dar ce rost are confiscarea pasagerului pe vehicol pentru aceasta? când reglementarea distanțelor se face în toată lumea la capătul liniilor și nu ca în Cluj așteptând două trei mașini în două trei locuri diverse și cu pasageri puse în mod cât se poate de irațional, negrăbiți pe bord. Reglementarea distanțelor la capătul liniilor o prevede chiar abecedarul circulației. Noi n'am ajuns nici aici?!

Este de neînțeles apoi și sistemul ne mai pomenit ca zece-douăzeci pasageri să aștepte aproape la fiecare oprire după o mașină din față și în plus și după câte un pasager, pe care taxatoarea îl zărește la distanță BĂNUINDU-L că ar avea intenția să se servească de autobus. Norma generală e în toată lumea ca individul să se conformeze masselor, iar nu prin confiscarea masselor să se lezeze interesele acestora, făcându-i să piardă timpul prețios și aducându-le grave pagube căci, doar lumea se servește de autobuse tocmai pentru a reduce timpul deplasării lor.

10. — Multe din nemulțumirile de sus s'ar putea anula și prin MAXIMAREA LOCURILOR DISPONIBILE IN MAȘINĂ, astfel printre altele, cetățenii ar putea să se servească de autobuse și atunci când sunt îmbrăcați mai bine, nu ca și acum, când numărul pasagerilor nefiind limitat, se abuzează și de capacitatea mecanică și de siguranța pasagerilor nu mai puțin de îmbrăcămintea lor. Limitarea numărului de locuri disponibile în mașină ar mai desființa și desgustătorul tablou, când vezi lumea înghesuită, un pasager pe spatele celuilalt și cu toate astea personalul autobuselor neținând cont de protestele justificate ale pasagerilor din mașină, presează lumea cu noi pasageri până și scările sunt încărcate de călători.

11. — Felul brutal deadreptul cum proprietarii de autobuse tratau cu abonații lor, a fost și este sub toată critica. Suma exagerată de șase sute Lei pe o lună și pentru o linie, care singură nici așa nu-ți servea pe deplin intereselor, a fost considerată de către ei ca un premiu de încurajare ori așa ceva, iar nu ca un acont pentru serviciile lor. Personalul cunoscând fețele abonaților în semn de batjocură pornesc mașina dela 3—4 metri din nasul abonatului, făcând un gest ofensător către cei din vehicol (dintre care poate câțiva abonați): „un mizerabil de abonat, ce să-l mai așteptăm"!

12. — Limba română în serviciul autobuselor este ignorată pe deplin.

13. — Desființarea biletelor de transbordare a fost un gest arbitrar de o rară îndrăsneală. De altfel condițiile fixate pentru aceste bilete, ca de exemplu posibilitatea de a schimba mașina numai în Piața Unirii îi lua orice farmec acestor bilete. Reintroducerea biletelor de transbordare este un imperativ arzător.

14. — Pentru a pune capăt certurilor ce provin din taxarea copiilor de... 6 ani, fără o lună, și 6 ani plus 2—3 luni... ar fi foarte practic copiarea sistemelor din apus, unde într'un loc liber al mașinei o linie roșie reglementează taxarea copiilor după înălțimea lor.

15. — Obligarea personalului de a se servi în serviciu de o uniformă fie cât de simplă, i-ar mai îmblânzi în purtarea lor în plus că, traficul nostru intern s'ar prezenta și în exterior puțin mai demn.

16. — In streinătate ca și în alte părți ale țării circulația începe cu mult mai de dimineață și termină seara mai târziu, nu ca la noi în Cluj. Scoaterea mașinelor în circulație vara pe la 7 dimineața aduce mari greutăți populației mai săracă, care ca muncitori și funcționari inferiori trebuie să se deplasezе la servicii dimineața. La noi de acestea nu se ține cont. Grija mare ce străinătatea poartă acestor mulți și săraci, reiesă și din introducerea unui tarif special TOCMAI PENTRU ACEȘTIA, și anume: plătesc abia 50% din biletul normal între orele 6—8 dimineața. Un bilet taxat normal, pentru aceia cari se deplasează dimineața servea și ca bilet de întoarcerea seara dela muncă. La noi nu bilet de favoare ci nici mașină; deși plătește tarif exagerat.

17. — O altă specialitate a vehicolelor de transport public e acel ilariant obiceiu al celor dela noi, când merg cu pasagerii cu tot să se reformeze cu benzină, uleiu etc.; Azi mâine ne vom pomeni că ne vor duce de pe linii și în garaj la reparat! ori să le curățim locuințele pe acasă...

18. — Publicarea pedepselor celor amendați prin ziare ar avea menirea să contribue cu mult la disciplinarea personalului.

19. — Cărțile de reclamațiuni cu care sunt prevăzute autobuzele nu reprezintă în actualele împrejurări, decât o ficțiune, căci nimeni nu-i dispus să „scoată cuțitul și să înjure de sfinți" până reușește să obțină cartea de reclamații, dela personal.

20. — Nimeni din Cluj n'are nimic de spus la toate aceste?

a. t. m.

PRIETENII și cetitorii noștri sunt rugați să aprecieze sforțările noastre mari bănești pentru scoaterea acestui ziar, și să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în realitate, pe atât de prețios nouă.

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie și obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri și Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este
„Perogen-Fortuna"
Se găsește la
„Farmacia Fortuna"
Cluj, Piața Unirei No. 33.

Organizarea voinicilor din judeţul Făgăraş.

Acţiunea de organizare a românilor din judeţul Făgăraş a fost începută din încredinţarea d-lui V. V. Tilea în ziua de 1 Mai de către d. *Victor Cornea*, şeful de cabinet al d-lui Ministru Voicu Niţescu, cu colaborarea chemăriştilor făgărăşeni, d-nii *C. Ivan, A. Şerban, I. Bârsan, E. Oana* şi *I. Maer*.

A lucrat o singură echipă condusă de d. V. Cornea, care a organizat,

D. Victor Cornea
tribunul voinicilor din judeţul Făgăraş

sat după sat, întreg judeţul, în cadrul unor adevărate adunări populare. Acţiunea aceasta a continuat Duminecă de Duminecă până în ziua de 15 Septembrie, când ea a fost încheiată.

S'au organizat 76 de roate, cu stegari şi fruntaşi, pe baza Statutului votat de congresul chemărist dela Cluj din 28 August 1929 şi conform indicaţiunilor date de Directoriul „Chemării" în cadrul doctrinei P. N. Ţ. şi în spiritul organizaţiei tineretului naţional-ţărănesc.

Peste tot, bravii olteni s'au înscris în cete cu multă însufleţire. Numărul total al voinicilor înscrişi este de 3500. Cele mai puternice organizaţii sunt ale voinicilor din comunele Şinca-Nouă, Toderiţa, Bucium, Comana, Grid, Calbor, Berivoi, Secea, Sâmbăta, Sărata, Noul-Român şi Şomartin. Numărul voinicilor în aceste cete trece de 100.

Cetele sunt grupate pe plăşi, anume: Arpaşi, Făgăraş, Ciucu şi Sercaia, — având, fiecare ca şef de centurion, câte un chemărist.

In multe sate voinicii au organizat serbări şi petreceri. Peste tot însă ei au înfiripat o viaţă de club, citind şi comentând între ei gazete şi cărţi, căutând să cunoască viaţa politică.

In ziua de 10 Noembrie a avut loc în cadrul unei măreţe serbări sfinţirea steagurilor şi luarea jurământului voinicilor la Făgăraş.

Făgăraşăl este un cuib de tradiţii de luptă şi de suflet românesc; cetatea aceasta a fost şi este încă un focar de energie politică. Nu s'au uitat încă alegerile sângeroase din 1910 şi, har Domnului, nici lecţia administrată de alegătorii din „Ţara Oltului" furilor de urne din 1927, la Prefectura Judeţului Făgăraş. Mândri şi dârji, harnici şi cinstiţi, aprigi şi orgolioşi puii de făgărăşeni, închegaţi în puternica lor legiune de voinici, vor furniza partidului naţional-ţărănesc încă un spor de forţă,

Spiritul voinicesc se formează. Feciori cari au întrat în cete sunt mândri, cei cari n'au întrat — şi sunt puţini aceştia! — sunt luaţi în dezidere de lumea şi deosebi de fetele cari nu mai vor să ştie de „bădiile" lor dacă nu-s înscrişi la voinici!

Tribunul legiunei voinicilor din judeţul Făgăraş este d. Victor Cornea, fost magistrat, care urmăreşte cu pasiune mişcarea tineretului naţional-ţărănesc. D-sa a scris numeroase articole în gazete şi revistele politice asupra problemei voinicilor dând preţioase puncte de orientare.

Sărbătoarea din 10 Noembrie la Sibiu.

Au luat parte 10.000 de ţărani din toate satele judeţului, cu 70 drapele şi 30 fanfare. O manifestaţie cum n'a mai văzut Sibiul de pe vremea Memorandului.

Partidul naţional-ţărănesc a hotărât, ca la împlinirea unui an de guvernare să ţină câte o adunare în fiecare judeţ. Duminecă în 10 Noemvrie 1929 a avut loc o manifestaţie sărbătorească a sufletului românesc, cum n'a mai văzut bătrâna cetate a Sibiului din vremurile istorice, de pe timpul conferinţelor naţionale.

Incă de pe la orele opt dimineaţa au început să sosească plugari în haine de sărbătoare cu steaguri şi cu fanfare. Trenurile în gara Sibiu se opreau în sunetul fanfarelor şi al strigătelor entuziaste din piepturi sănătoase. Dela gară în pâlcuri-pâlcuri, în repetate rânduri, au întrat în oraş cu paşul cadenţat şi cu steaguri în frunte. Acestor grupe din loc în loc se ataşau alte şi alte grupuri, venite din cele mai îndepărtate sate cu autobuzele. — De dimineaţă au venit cu trenul: Apoldul mic cu fanfara, Săliştea cu fanfara, Orlatul o parte, Sângătinul, Ludoşul, Galeş, Vale, Aciliu, Săcel, Bozenii cu fanfara, Racoviţa, Tălmăcelul, Sebeşul de sus, Sebeşul de jos, etc.

Pela orele 10 au sosit Ocnerii cu fanfara, Alămorenii, Armenenii, Loamnăşul, Mândra, Topârcea şi alte sate din judeţ. Mai târziu am observat venind cu autobuzele următoarele comune: Turnişor cu fanfara, Cristian, Gurarâului, Sibiel, Cacova, Tilişca cu fnfara, Rod, Poiana, Jina, Reciu, Cunţa cu fanfara, Mercurea, Apoldul de sus, Draşov, Doştat, Spring, Şura mare, Ruşi, Slimnic.

Din timp în timp alte şi alte grupuri pătrundeau spre inima oraşului. Mulţimea cea mare a întrat în oraş la orele 1 jum. Clocotea Sibiul de sunetul muzicelor, şi răsuna ustrăzile de strigăte însufleţite. Au sosit cu coloana dinspre Şelimbăr: un grup de 100 de călăreţi, urmaţi de echipele cu steaguri din următoarele sate: Şelimbărul cu fanfara şi 30 călăreţi unul ca unul, Mohu, Veştem, Bradu cu fanfara, Boiţa, Bungard, Guşteriţa, Sadu, Răşinari cu fanfara, Poplaca cu călăreţi cu cai albi, etc.

Dinspre Valea Hârtibaciului au sosit tot la amează: Alţina cu fanfara şi un frumos grup de tineri (cu bătrânii aproape 200 persoane), Noul, Nocrich, Ţicindeal, Daia, Roşia, Caşolţ, Vurpăr, etc.

La ora 1 jum. înainta uspre sala Thalia (Urania) ultimele coloane, între cari era şi a Măerenilor sibieni călăreţi cu unele sate dinspre Săliişte, având în fruntea coloanei pe dnii: gen. Boeriu, Dr. O. Rusu, gen. Dr. Moga, Dr. L. Borcea, Nic. Bratu, Dr. P. Simonetti, Dr. Ier. Stoichiţă, Dr. Ioan Muţiu, păr. Roşca şi Becicheri, prot. Togan, prof. Isaicu şi alţii.

In aplauzele furtunoase ale mulţimei, care umpluse sala Thalia până la ultimul loc, parlamentarii judeţului şi membrii comitetului întră în sală. Aci, după câteva minute, dl preşedinte şi deputat gen. Boeriu deschide şedinţa, prin o remarcabilă cuvântare, des subliniată de ovaţiunile adunării.

La această adunare s'a întâmplat însă ce n'a mai văzut Sibiul: Inaintea sălii şi în grădina de patinaj stăteau multe mii de oameni, cari nu puteau întra în sală. Pentru această mulţime s'a aranjat în grădină o a doua mare adunare, unde treceau pe rând vorbitorii din sală, ţinându-şi cuvântările.

Au explicat în cuvinte mişcăt oare marea importanţă a zilei de 10 Noemvrie: d. *general Boeriu, preşed. part. naţ.-ţărănesc al org. Sibiu şi deputat, d. senator dr. O Russu, d. deputat dr. P. Simonetii, d. deputat Nicolae Bratu, d. senator dr. L. Borcia, d. subsecretar de Stat dr. Aurel Dobrescu.*

In urmă marea adunare a primit cu entusiaste urale *moţiunea* şi următoarele *telegrame* trimise dlui Iuliu Maniu, dr. Vaida Voevod şi dlui dr. V. V. Tilea.

D-lui
Iuliu Maniu
primministru
Bucureşti

Tineretul naţ.-ţărănesc din judeţul Sibiu, gata pentru orice sacrificii, Vă asigură de tot devotamentul.

D-lui
Dr Al. Vaida Voevod
Ministru de Interne
Bucureşti

Chemăriştii şi voinicii judeţului Sibiu, Vă roagă să luptaţi şi pe maideparte cu aceeaşi îndârjire, la spatele D-Voastră stă întreagă legiunea chemăriştilor şi din judeţul nostru, gata pentru orice jertfă.

*

Tot cu ocazia sfinţirei drapelului legiunei de voinici din judeţul Sibiului, (10 Nov.) directorul Chemării a primit următoarea telegramă:

V. V. Tilea, directoriul Chemării
Cluj

Legiunea chemăriştilor şi voinicilor judeţului Sibiu sfinţind drapelul şi depunând jurământ stă gata. Sibiu 10 Noemvrie 1929.

Dr. Pompiliu Simonetti *tribun.*
Dr. Ioan Popa *ajutor de tribun.*

La aceasta telegramă s'a răspuns:

Dr. Pompiliu S monetti *deputat, Tribunul Legiunei de Voinici*
Sibiu

Vă felicităm pentru frumoasa muncă desinteresată, depusă spre binele şi propăşirea naţiunei cât şi pentru straşnica organizaţie. Pentru directoriu.

V. V. Tilea.

D. Vintilă la pescuit.

Guvernul dlui Maniu se află la putere deja de un an. Şi acest an n'a fost sterp. Dl Maniu a adus o mulţime de înbunătăţiri în toate domeniile cari trebuie recunoscute ori'cât ar striga liberalii şi averescanii.

Toată lumea a aflat că dl. V. Prosteanu (sufăr „totdeauna de acest lapsus linguae" când vreau să zic Brătianu, poate din cauză ca dl Prosteanu adecă nu, Brăteanu posedă o puternică doză ..... stim că ghiciţi-ce) a luat unghiţa subsunară, iar pe dl Duca l'a însărcinat cu coşul şi pe dl Moşoiu cu butoiul cu momeală şi a început, odată cu Noemvrie să pescuiască partizani pentru „apropiatele" alegeri din 1932

Nenorocirea însă se ţine lanţ după dl Vîntiluc. Se pare că sa născut în zodia ţapului bietul, căci în loc să prindă votanţi prinde ouă clocite etc. etc. Cetăţenii îşi aduc bine aminte de fericirea ce domina pe vremea domniei lui Ducă (se) pe prostii Vintilă de acea îl primesc aşa de amabil.

Probabil că dl Prostianu şi-a adus aminte de zilele „întronate" de acum un an şi a fi crezând că după cum dlui fu „detronat" tot pe vremea asta, doar, doar, cetăţenii sunt dornici de schimbare tot la un an, dar s'a înşelat. Pe dlui nu-l aleseră cetăţenii ci *urnărarii*, pe când dl Maniu a fost ales numai de cei ce au vrut să-l aleagă nesiliţi de baionete şi l'au ales mulţi şi cu dragă inimă iar acum îl iubesc tot ca şi atunci. Cetăţenii acestei ţări îşi aduc bine aminte că dacă dl Vintilean Prostianu ar fi rămas la putere, cei mai mulţi ar fi fost lăsaţi pe drumuri.

Cetăţeni, aveţi răbdare şi încredere. Dl Maniu lucrează pentru binele nostru al tuturora. Nu ascultaţi de minciunile lui Vintilă.

D.

Aniversarea zilei de 10 Noembrie în judeţul Sălaj.

Zălau, 10 Nov. 1929. — Delegaţi din toate satele din judeţ în frunte cu intelectualii lor s'au întrunit azi 10 l. c. în Zălau, capitala judeţului Sălaj, spre a sărbători împreună cu deputaţii şi senatorii partidului Naţional-ţărănesc aniversarea venirei la guvern a dlui Iuliu Maniu.

In sala arhiplină şi curtea tixită a teatrului orăşenesc publicul în număr de peste 2000 fruntaşi, au ovaţionat cu sinceră căldură pe parlamentarii şi conducătorii lor din judeţ veniţi la întrunire în mijlocul lor.

Au ţinut discursuri de dare de seamă asupra situaţiei politice publicului din sală preşedintele organizaţiei dl prefect Dr. Alexandru Aciu, dl senator Dr. Gheorghe Pop, dnii deputaţi Dr. Victor Deleu, Dr. Gavril Oşianu şi Dr. Iuliu Coroianu, iar celui de afară dl Dr. Alexandru Aciu şi dnii deputaţi Dr. Gheorghe Văleanu şi Dr. Iuliu Coroianu ascultaţi fiind cu o rară şi exemplară încordare de asistenţa care aprobă cu viu şi sincer entuziasm toate actele de un an al guvernului şi activitatea rodnică a Parlamentului, toate explicate pe larg şi limpede de către oratori.

In numele alegătorilor din judeţ dl advocat Dr. Sever Oros mulţumeşte dlor parlamentari pentru activitatea rodnică depusă în interesul obştesc.

La sfârşitul cuvântărilor cari au durat 3 jum. ore s'a expediat din adunare o telegramă preşedintelui Consiliului de Miniştrii, cuprinzând următoarea

MOŢIUNE:

Dsale Dlui
IULIU MANIU
Prim-Ministru
BUCUREŞTI

Adunarea comemorativă a parlamentarilor şi a delegaţilor comunelor din Sălaj în şedinţa festivă din Zălau Vă asigură de încrederea nemărginită şi întreg sprijinul Sălajului, urând preşedintelui consiliului şi întregului guvern putere şi noroc să învingă cu solidaritate deplină toate piedicile şi toate atacurile ori de unde ar veni în interesul ţării întregi şi spre gloria partidului naţional-ţărănesc.

Dr. ALEXANDRU ACIU
Presidentul organizaţiei.
Dr. SIMION POP
Secretar.

Publicul ţărani şi intelectuali într'o atmosferă sinceră prietenească viu animată şi-au inconjurat cu deplină mulţumire şi cu tradiţională dragoste conducătorii.

In urmă s'a servit o masă comună unde s'au rostit frumoase toaste de către dl Dr. A. Aciu pentru M. S. Regele Mihai I. dl Teofil Dragomir pentru guvern, un ţăran bătrân pentru conducătorii poporului din Sălaj, dl Dr. Sever Oros pentru parlamentarii judeţului, dl Dr. V. Vaida pentru dl Dr. Victor Deleu ca sufletul şi organizatorul corpului de voluntari.

La orele 5 seara întreg publicul a plecat în cea mai perfectă ordine spre casă.

Cluj Central University Library Cluj

Ciupercile.

(at) Pe urma ploii binefăcătoare a restaurărei libertăţilor cetăţeneşti în ţară la noi, răsar şi bureţii vieţii publice, răsar şi nişte ciuperci încărcate care de care cu mai mult venin şi răspândind, care de care mai multă duhoare în jurul lor.

Născute din patul ilegitim al sadismului politic şi al banului furat fără nici o ruşinare timp de zece ani, şi încălzite de căldura fumulentă a gunoiului politicei ţării noastre, *ciupercile libertăţii scrisului* apar una după alta desonorând şi periclitând sănătatea presei române.

Bandiţii vieţii publice, azi nemai putând juca rolul jandarmului-hoţ, au eşit ca hoţi adevăraţi mai mult sau mai puţin mascaţi, la drumul mare al vieţii noastre de Stat înarmaţi de cele mai periculoase arme, între care nu de ultima importanţă: arma temută a scrisului.

Cetăţenii paşnici surprinşi de aceasta curioasă şi de loc aşteptată apariţie a lor privesc miraţi spre bandiţii reapăruţi în această formă şi se întreabă — pe drept cuvânt — dacă actualul regim aprobă şi dacă da, — de ce? — asemenea excreşcenţe bolnăvicioase ale libertăţilor câştigate de noi cu greu terfelite cu asemenea invenţiuni diabolice.

Bandiţii vieţii noastre publice ronţăninđ la averile noastre furate dela ţară cred că este cu mult mai comod a răspândi în ţară din palatele lor sumptuoase şi confortabile bureţii ucigaşi — şi seducători la aspect —, ai scrisului decât să ia contact direct cu poporul adorat de ei .... în preajma fiecărei alegeri politice.

Dar oare noi — ţara — solidară în apărarea comorilor sale morale şi stăpână prin intermediari direcţi pe soarta sa — suntem datori a tolera ca acei cari timp de zece ani au atentat fără nici un scrupul de conştiinţă la însa-şi viaţa şi sănătatea acestui neam, ca tot aceia şi azi sub domnia cea mai riguroasă a legalismului să samene nestingheriţi de nimeni otravă ucigătoare răspândind ciupercile lor după bunul lor plac.

Demnitatea ţării subminată mereu prin terfelirea fără măsură a oamenilor cari pentru ea numai jertfe au adus, cere scutul nostru faţă de aceia cari şi prin discreditarea celor mai salubre acţiuni de ordin patriotic s'au pus în afară de legile ţării şi s'au declarat — pe faţă — duşmani ai propăşirei naţiunei.

Cei cari au compus pe seama unora ca şi aceste paragrafe şi legi ocrotitoare, au greşit. Casele noastre legiuitoare însă stau deschise şi nimic nu le poate împiedica să înlocuiască acele paragrafe îmbătrânite în pace şi onor care n'au prevăzut banditismul politic şi să le înlocuiască cu altele care sancţionează cu fer roşu pe toţi aceia cari cu ştire ori neştire administrează ţării sub forme de „ciuperci" toxicul cel mai ucigaş.

„Disordinea", „Acţiunea"... (la drumul mare) şi celelalte degenerări ale lor n'au drept de existenţă sub domnia democraţiei naţionale şi a libertăţilor stoarse de noi cu sila ... din mâinile lor banditeşti.

Noi, cei mai convinşi apărători ai libertăţii scrisului cerem stârpirea pornografiei politice, tocmai pentru dragostea mare, ce purtăm scrisului netarifat, şi sincer inspirat.

Credem de datoria noastră să interpretăm exponenţilor regimului nostru dorinţa ţării, care aproape unisono, cere deportarea autorilor acestei criminale acţiuni şi în primul rând a târfei Tancred, patronul încărcat cu averi furate dela ţară, care — miraţi-vă! — nu-i zgârcit deloc! în finanţarea creerei unui curent anarchic în ţară prin zeci de ziare şi fiţuici, care acum ca niciodată răsar una după alta îndreptându-se direct şi faţiş contra propăşirei ţării.

E dreptul şi datoria ţării să se apere — contra toxicului ciupercilor — cu orice mijloace.

A. T. Mureşan.

Film politic.

Adunările liberale s'au terminat, după calculele dlui Vintilă: în fiecare zi câte un nou boboc (chiar şi din ouă clocite, ca cei dela Cluj) cu cel mai mare succes. Vorba românului: zilnic câte un om adună şi în curând ai de o cloşcă. Aşa a făcut şi dl Vintilă, recte dl Duca, întrucât bătrânul sihastru dela Mihăieşti, n'a prea cutezat a-şi aduce mutra la vopsit, preferând apa oxigenată, care ca şi oul dă culoarea soarelui, fără a produce însă efecte prea mirositoare.

*

Fiindcă era vorba de mirosuri, nu ne putem opri asupra prozei desmăţate a dlui Constantinescu Tancred, purcelul partidului liberal, care în morala publică pare a-i ţine concurenţă mult regretatului patron al tuturor porcăriilor din ţară, fostul Constantinescu Porcu, ceeace nu-l împiedică însă chiar întru nimică de a nu exhibita prin coloanele maculaturei Viitorul, fel de fel de insulte la adresa partidului naţional-ţărănist. Că pe cine şi-a găsit dl Vintilă de colaborator în coloanele Viitorului, nu ne miră de loc. Cum s'ar spune în limbaj vintilesc ar fi un fel de cooperaţie intelectuală, de pe urma căreia ar învăţa ceva şi dl Vintilă Brătianu: bâlbâiala.

*

Odată ştiinţa bâlbâielii prinsă, partidul liberal ar putea bâlbâi în bâlbâeli proprii protestele întregii ţări, dovedind prin aceasta că partidul liberal mai are o leacă de vlagă în el şi este tare în opoziţie, lucru ce se dovedeşte pe deplin prin marea popularitate de care se bucură guvernul naţional-ţărănist, care nu numai că şi-a menţinut popularitatea înăuntrul ţării, dar în cele 12 luni de guvernare şi-acâştigat şi încrederea ţării.

Lucrul să nu ne mire de loc. Partidul naţional-ţărănist este un partid real, care se bazează numai pe forţa lui morală, neadmiţând nici o tranzacţie ori vre-o capitulare de principiu, lucru ce explică perfect de bine prin cele realizate de un an de zile şi ce se vor realiza de aici încolo. Deaceia, în pragul celui de al doilea an de guvernare naţional-ţărănistă, ni se pare că partidul liberal se sinucide.

CRONICAR.

Provocarea maghiară dela Zălau.

(at) Câţiva concetăţeni de-ai noştri, cari spre deosebire de noi vorbind ungureşte se declară de unguri chiar aparţinând ritului mozaic, s'au adunat la Zălau spre a-şi dovedi loialitatea mereu discutată a lor faţă de patria noastră.

Noi nici odată n'am bănuit minoritatea cea mai gălăgioasă dela noi — pe maghiari — ca lipsită de loialitate, noi mereu am nutrit aprecieri măgulitoare despre ei..., ei în schimb ţineau şi ţin cu orice preţ să-i vedem în toată goliciunea faptelor şi a aspiraţiilor lor. La Zălau ca şi aiurea au fost aceiaşi incorigibili, au fost aceiaşi gălăgioşi ca-n toate congresele lor. Singura notă nouă introdusă la congresul lor din Zălau a fost o mică ... şi neînsemnată ... pretenţie: un fleac de... *autonomie.*

Insensibilitatea politică a ungurilor e tradiţională; era logic deci ca ei şi de data aceasta să continue a persista în maniera lor apolitică datorită căreia şi-au pierdut pe veci *„Ungaria Sf. Coroane"*.

Lipsa de bun simţ politic a maghirimei dela noi, n'a putut nimeri niciodată un moment mai inoportun prematur — deci şi inofensiv — ca şi pe cel de acum să fâlfâie sub nasul majorităţii batista plină ... a *autonomiei.* Şi-a ales momentul cel mai potrivit... când anumite satisfacţii un gureşti făcute din consideraţiuni greu de înţeles de aceia, cari n'au posibilitate să pătrundă prin problemele grele ale înaltei politici cu răsunet internaţional, astăzi stârnesc pe cuprinsul ţării desaprobări, pe cât de tăcute, pe atât de simţite.

Orbiţi de mici succese internaţionale, de care profită în mod gratuit în primul rând ei, ungurii, cu aroganţa caracteristică rassei lor, se miră de declaraţia dlui ministru Vaida-Voevod, în care dsa i. prevenise pe unguri întrebându-i: *„... şi dacă va veni o generaţie care va privi cele stipulate în favoarea ungurilor — în scris — la Alba-Iulia 1918 — ca neobligator pentru ei"?* —

Ei se miră! Şi ne-ar impune să respectăm convenţia de care ei s'au dovedit nevrednici. Ni-o cer aceasta ei cari comiţând zi de zi înaltă trădare lucră pe faţă şi îşi spun clar de pe amvonul tuturor congreselor interne şi externe, gândul lor, aţâţând pe confraţii lor dincoaci şi dincolo de Episcopia Bihorului să ignoreze şi să nu respecte zecile de pecete ale naţiunilor civilizate care au sigilat pe veci actualele hotare ale Ţării Româneşti.

Adunarea dela Zălau, în plină notă cu aceste aspiraţii a fost cea mai ofensătoare provocare la adresa naţiunei dominante.

O luăm la cunoştinţă şi-o înfierăm în toată brutalitatea ei cu care a fost zvârlită în calea noastră de a restabili pacea şiliniştea în ţară cu orice preţ.

Vă întrebăm confraţi minoritari maghiari — în virtutea cărui drept; bazaţi pe ce privilegiu — ori merite!!! speciale — vă autorizaţi a reclama faţiş desnaţionalizarea statului român, creiat prin sânge românesc şi suferinţe româneşti?

Cronica sportivă.

Dacă până în prezent în coloanele ziarului nostru nu ne-am ocupat de sport, desigur că motivul nu a fost deprecierea acestui ram de o importanţă capitală în educarea fizică şi deci implicit şi psihică a tinerilor elemente. Impedimente tehnice inevitabile ne-au impus pasivitate în această direcţie. Azi dispărând aceste impedimente, pe deplin convinşi de înrâurirea binefăcătoare a sportului, asupra celor, ce-l profesează, cu toată solicitudinea deschidem larg coloanele ziarului nostru ideilor sportive, menite ca să desăvârşească sportsmanul activ şi să provoace şi aţâţe un interes viu în massele largi ale publicului — mai ales românesc — care se pare a se manifesta niţel cam indiferent faţă de prestaţiunile sportive. Desigur, că conduita noastră nu va fi şerpuitoare pe serpentinele întorcochiate ale meschinerii, ci va fi ţinuta dreaptă şi cavalerească caracteristică sportsmanului adevărat, chiar când e numai amator. Nu vom servi club sau cluburi sportive ci ideia sportivă în sine.

Acesta este motto-ul nostru.

*

Cluj: U—KMSC 1:0 (0:0).

Forţele reale, ce reprezintă ambele echipe, au atras un public spectator considerabil. Şi cu drept cuvânt putem afirma, că am asistat la desfăşurarea unei admirabile exhibiţiuni sportive. Potrivit importanţei, ce prezinta rezultatul matsului, ambele echipe au dus în joc toată ştiinţa şi experienţa, tot elanul, dar mai presus de toate voinţa de fier, de a învinge. Iată ce a făcut ca jocul să fie de o vehemenţă rară, de o rapiditate uimitoare. Cu toate că şi în footbal, ca ori şi unde joacă rol capriciul norocului, era de prevăzut victoria universitarilor. De fapt este deja consacrat şi nediscutat în materie de footbal, că teamul universitarilor se manifesta ca cea mai închegată şi omogenă grupare, dispunând atât în complexul ei, cât şi a parte jucător la jucător, de cea mai bună technică şi de cel mai real sistem de tactică, fiind astfel în Cluj, cei mai perfecţi mânuitori ai mingii. Şi dacă cu toată superioritatea technică şi tactică a universitarilor scorul este numai de 1:0 în favoarea lor, se datoreşte masivităţii de granit a apărării echipei muncitoare. De fapt, rar ni s'a dat ocazia să vedem o apărare atât de bună, atât de perfectă, şi atât de însufleţită întru a-şi apăra poarta, ca şi apărarea K. M. S. C.-ului. Astfel că după colosale eforturi din ambele părţi, abia în minutul al 33-lea Giurgiu II (răsfăţatul Muchi) a făcut să ia fiinţa faptică — inevitabilul — marcând goalul. Sforţările adversarilor de egalare în urma funcţionării mai mult decât acceptabile a apărării U-iştilor au rămas infructuoase.

Dl Seliceanu, ca arbitru, corect, energic, satisfăcând pe deplin ambele partide.

Kac—Haggibor 0:0.

Tg.-Mureş. România, fosta championă a Clujului a fost învinsă la 3:2.

CRONICAR.

Convocare

Domnii membrii dela „Chemarea Tineretului Naţional-ţărănesc sunt cu insistenţă rugaţi, având în vedere chestiunile importante de strictă actualitate la ordinea zilei să participe la consfătuirea, ce se va ţine în ziua de 21 Nov. a. c. oarele 5 d. m., în localul „Clubului Patria".

Directoriul.

Scrisori dela Redacţie.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. I. Baltă. Se'ntâmplă... Păi! partidul liberal n'a făcut la fel. A pornit lupta de luminare a masselor şi a ajuns în scurt timp la... iluminarea lor.

D. Tutankamen Năcăjitu, com. Răudetot, jud. Nusbani. In urma urmelor de ce nu mi-aş putea scrie şi mie însumi o carte dela Tutankamen. Eu care tălmăcesc, cu sare şi fără sare, năcazurile tuturora, numai năcazurile mele să le îngrop în mine însumi? Ca ce? Nu-s şi eu un fel de redactor la „Chemarea"? Că mă pune domnu secretar de redacţie totdeauna la sfârşitul ziarului, turtind nu odată pe al nostru A. T. M., care ia răspundere chiar şi pentru mine! ce are a face? Bine că mă lasă să pişc aşa cum ştiu eu, dar .... totdeauna din inimă curată. Ba se'ntâmplă că nu prea am sare, cum a fost de exemplu şi eri, când secretarul se'n cruntă spre mine şi mă repede... ..bineînţeles cu vorba şi mă întreabă ce-i Domnule cu ale Dtale „specialităţi"?! Nimic îi răspund speriat!! Scrie domnule că lipseşte o coloană! N'am sare domnule secretar! Mai slăbeşte-mă! — mi se răspunde. Eu vă slăbesc dar văd că nu mi-aţi putut plăti leafa nici pe August 1327! Nu-i nimic! Vei primi o sumă mare deodată! Ba merci ea fac apel la abonaţi. Fă domnule ce vreai. Să ştii că fac! Şi uite o fac. O strig în gură mare să o audă toţi: „La „Chemarea" nu-s bani".

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREŞAN

Tipografia Naţională S. A., Cluj, Str. Regina Maria No. 36.